ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Αριθμ. Πρωτ. ΑΝΑΦΟΡΩΝ: 423
Ημερομ. Κατάθεσης: 19/11/2026

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΠΑΠΑΣ ΘΕΟΦΑΝΗΣ (ΦΑΝΗΣ)
Βουλευτής Β΄ Θεσσαλονίκης
ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Θεσσαλονίκη, 13 Νοεμβρίου 2026

ΑΝΑΦΟΡΑ

προς την: ΥΠΟΥΡΓΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ & ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

ΘΕΜΑ: «Αίτημα για δυνατότητα εξαίρεσης γονέα από τον αποκλεισμό του άρθρου 19, παρ.4 της ΚΥΑ 18867/2026 (πρόγραμμα «Προσωπικός Βοηθός για Άτομα με Αναπηρία»).

Καταθέτω ως αναφορά, επιστολή-αίτημα πολίτη της εκλογικής μου περιφέρειας, η οποία έχει κοινοποιηθεί και στο Υπουργείο σας, με αρ. πρωτ. 22881/14.10.2026.

Αφορά **αίτημα** ενός τρίτεκνου, άνεργου πατέρα, δικαστικού συμπαραστάτη ενός παιδιού ετών, με σύνδρομο Down και βαριά νοητική αναπηρία (90% εφ' όρου ζωής), που έχει **προέγκριση στο πρόγραμμα «Προσωπικός Βοηθός»,** ο οποίος ζητά να εξεταστεί:

1. Μια ελεγχόμενη εξαίρεση για την **επιλογή του γονέα ως βοηθού,** όταν υπάρχει σοβαρή δυσκολία συνεννόησης-επικοινωνίας του παιδιού, δεδομένου ότι ο γονιός είναι συχνά ο μόνος που καταλαβαίνει τι χρειάζεται.
2. Να κρίνεται **ανά κοινότητα** και **όχι ανά δήμο** η εξαίρεση που προβλέπεται για περιοχές έως 5.000 κατοίκους**,** δεδομένης της δυσκολίας που αντιμετωπίζουν οι οικισμοί που ανήκουν σε μεγαλύτερους δήμους, στις περιπτώσεις που δεν βρίσκεται βοηθός.
3. Τα **χρόνια φροντίδας ενός γονιού** να μετρούν ως **εμπειρία** για την εγγραφή στο Μητρώο Προσωπικών Βοηθών.

Με βάση όλα τα ανωτέρω, σας ζητώ με τη σειρά μου, να εξετάσετε το εν λόγω αίτημα του συγκεκριμένου πολίτη, (αν είναι δυνατόν, πριν τη λήξη της τρέχουσας πρόσκλησης του προγράμματος «Προσωπικός Βοηθός» στις 27 Νοεμβρίου 2026) και παρακαλώ για την απάντηση σας σύμφωνα με τον κανονισμό της Βουλής.

Ο Αναφέρων Βουλευτής

ΠΑΠΑΣ ΘΕΟΦΑΝΗΣ (ΦΑΝΗΣ)
Βουλευτής Β΄ Θεσσαλονίκης
ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Α(του Δ
οδός Αγίου Θεσσαλονίκης
Τηλ.
@yahoo.gr

, 12 Οκτωβρίου 2026

Προς την Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία (Ε.Σ.Α.μεΑ.)
Υπόψη: Προέδρου κ. Ιωάννη Βαρδακαστάνη και Γενικού Γραμματέα κ. Βασίλη Κουτσιανού
Λεωφ. Ελ. Βενιζέλου 236, 163 41 Ηλιούπολη

Κοινοποίηση:
Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας
Ο.Π.Ε.Κ.Α., Επιτροπή Εποπτείας του προγράμματος «Προσωπικός Βοηθός»
Βουλευτές της Π.Ε. Θεσσαλονίκης
Συνήγορος του Πολίτη

Θέμα: Αίτημα για δυνατότητα εξαίρεσης γονέα από τον αποκλεισμό του άρθρου 19 παρ. 4 της ΚΥΑ 18867/2026 (πρόγραμμα «Προσωπικός Βοηθός για Άτομα με Αναπηρία»)

Αξιότιμες κυρίες και κύριοι,

Ονομάζομαι είμα ετών και τρίτεκνος πατέρας. Σας γράφω για τον γιο μου τον , που είνα χρονών και έχει σύνδρομο Down με βαριά νοητική υστέρηση. Η αναπηρία του είναι 90% εφ' όρου ζωής και πριν από λίγο καιρό χειρουργήθηκε για ολική αρθροπλαστική ισχίου. Από το 2025, με απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, είμαι ο δικαστικός του συμπαραστάτης. Ο έχει λάβει προέγκριση για το πρόγραμμα «Προσωπικός Βοηθός» και περιμένουμε την αξιολόγηση από την Ειδική Επιτροπή Αξιολόγησης.

Είμαι κι εγώ εγγεγραμμένος στο Μητρώο Προσωπικών Βοηθών, δηλαδή το κράτος με θεωρεί κατάλληλο να φροντίζω άτομα με κινητική αναπηρία. Για άτομα με νοητική αναπηρία, όπως ο , δεν μπόρεσα καν να δηλωθώ, γιατί χρειάζονται ένσημα ή πιστοποιημένη εκπαίδευση. Η καθημερινή φροντίδα του γιου μου από τη μέρα που γεννήθηκε δεν μετράει πουθενά. Και βέβαια δεν μου επιτρέπεται να φροντίσω μέσα από το πρόγραμμα τον ίδιο μου τον γιο, που μετά την αρθροπλαστική έχει κι αυτός σοβαρό κινητικό πρόβλημα, γιατί το άρθρο 19 παρ. 4 της ΚΥΑ αποκλείει τους συγγενείς πρώτου και δεύτερου βαθμού. Αυτό ειλικρινά δεν μπορώ να το εξηγήσω ούτε στον εαυτό μου ούτε στο παιδί μου.

Καταλαβαίνω γιατί υπάρχει αυτός ο κανόνας. Ο προσωπικός βοηθός υπάρχει για να ζει ο άνθρωπος με αναπηρία όσο πιο ανεξάρτητα γίνεται, με τις δικές του επιλογές, και αυτό το στηρίζω απόλυτα. Για να γίνει όμως αυτό, πρέπει πρώτα κάποιος να

καταλαβαίνει τι θέλει ο άνθρωπος αυτός, και στην περίπτωση του αυτό δεν είναι καθόλου αυτονόητο. Όπως γράφει η απόφαση του δικαστηρίου, ο γιος μου «δεν έχει τη δυνατότητα να επικοινωνήσει έστω και λεκτικά με οποιονδήποτε» και για να φάει, να ντυθεί ή να πάει κάπου «χρειάζεται τη παρουσία πάντοτε ετέρου προσώπου». Το τι θέλει, πότε πονάει ή τι τον φοβίζει το καταλαβαίνουμε εμείς που τον ξέρουμε από τότε που γεννήθηκε, από μια μισή λέξη ή από ένα βλέμμα. Ένας ξένος άνθρωπος, όσο καλή διάθεση κι αν έχει, θα χρειαστεί πολύ καιρό για να μάθει να τον καταλαβαίνει.

Το ίδιο δικαστήριο έκρινε ότι είμαι «το καταλληλότερο πρόσωπο» για τον γιο μου, επειδή τον φροντίζω από τη γέννησή του και ζούμε μαζί. Η Πολιτεία λοιπόν με εμπιστεύεται να αποφασίζω για όλη του τη ζωή, αλλά δεν με εμπιστεύεται να τον βοηθάω να ντυθεί και να φάει μέσα από ένα πρόγραμμα του ίδιου του κράτους. Άλλωστε, η ΚΥΑ (άρθρο 2) λέει ότι τον προσωπικό βοηθό τον διαλέγει ο ίδιος ο άνθρωπος με αναπηρία ή ο νόμιμος εκπρόσωπός του. Εμείς όμως δεν μπορούμε να διαλέξουμε τον άνθρωπο που ξέρει τον καλύτερα από όλους.

Δεν ζητάμε κάτι που δεν υπάρχει αλλού. Στη Σουηδία, που έχει θεσμό προσωπικού βοηθού από το 1994, ο νόμος επιτρέπει να προσληφθεί και συγγενής. Στο Ηνωμένο Βασίλειο προβλέπεται κατ' εξαίρεση η πληρωμή συγγενούς που μένει στο ίδιο σπίτι, όταν το άτομο έχει ειδικές ανάγκες επικοινωνίας που μπορεί να τις καλύψει μόνο ο συγγενής του. Είναι ακριβώς η δική μας περίπτωση.

Υπάρχει και το πρακτικό ζήτημα. Μένουμε περίπου ενάμισι χιλιόμετρο έξω από τον οικισμό του , σε σημείο όπου δεν φτάνει αστική συγκοινωνία χιλιόμετρα από τη Θεσσαλονίκη. Ένας βοηθός από την πόλη θα έπρεπε να κάνει χιλιόμετρα την ημέρα με δικό του αυτοκίνητο και δικά του έξοδα, για 6 με 7 ευρώ μικτά την ώρα. Επιπλέον, για ανθρώπους που δεν μπορούν να καθοδηγήσουν μόνοι τους τον βοηθό τους, όπως ο , η ΚΥΑ ζητά τουλάχιστον ένα χρόνο επαγγελματική εμπειρία (άρθρο 19 παρ. 8). Φοβάμαι ότι τέτοιον άνθρωπο θα είναι πολύ δύσκολο να τον βρούμε. Τον χειμώνα, όταν χιονίζει, ο δρόμος προς τ συχνά κλείνει και αρκετές φορές κλείνουν και τα σχολεία της περιοχής. Τις μέρες με χιόνι και πάγο, όσο καλά κι αν δουλεύουν τα συνεργεία του Δήμου, η ανηφορική διαδρομή μέχρι εδώ πάνω είναι δύσκολη για όποιον δεν ζει στην περιοχή, και για έναν νέο που μόλις έκανε αρθροπλαστική κάθε μετακίνηση γίνεται επικίνδυνη. Και αυτές είναι ακριβώς οι μέρες που ο θα χρειάζεται τον βοηθό του περισσότερο.

Η Κοινότητα είναι ορεινή περιοχή, στις πλαγιές του όρους ., και έχει 4.515 κατοίκους σύμφωνα με την απογραφή του 2021, δηλαδή λιγότερους από 5.000. Ζούμε λοιπόν στην ουσία κάτω από τις ίδιες συνθήκες για τις οποίες η ίδια η ΚΥΑ επιτρέπει συγγενείς ως προσωπικούς βοηθούς σε ορεινούς δήμους κάτω των

5.000 κατοίκων. Μένουμε όμως εκτός, μόνο επειδή διοικητικά ανήκει στον Δήμο , που μαζί με τα αστικά προάστια φτάνει περίπου τους κατοίκους.

Θα ήθελα να πω και δυο λόγια για μένα. Από τα 23 μου δούλευα χωρίς διακοπή. Ξεκίνησα ως , είχα για 13 χρόνια δική μου επιχείρηση με τέσσερα καταστήματα και πάνω από δέκα υπαλλήλους, δούλεψα 12 χρόνια στις εταιρικές πωλήσεις της και στη συνέχεια ως υπεύθυνος και επιστάτης σε έργα. Μετά τα πενήντα πήρα και άδεια επαγγελματία . Στις 21 Αυγούστου 2026 η σύμβασή μου λύθηκε και από τότε είμαι άνεργος, με μια τρίτεκνη οικογένεια να στηρίξω. Στα δεν είναι εύκολο να βρεις δουλειά. Με το πρόγραμμα τοι είναι σχεδόν αδύνατο.

Ο πηγαίνει στο σχολείο του, στο Ε.Ε.Ε.Ε.Κ. , και στο ΚΔΑΠ ΜεΑ . Κάνει λογοθεραπεία, εργοθεραπεία και, μετά την αρθροπλαστική, φυσικοθεραπεία, σε διάφορα σημεία της Θεσσαλονίκης και στ , και πηγαίνει για κολύμβηση, που τον βοηθάει να μένει υγιής και ελαφρύς, κάτι πολύ σημαντικό για το ισχίο του. Σε αυτά προστίθενται οι γιατροί και οι εξετάσεις για τα υπόλοιπα θέματα υγείας του, που δεν ξέρεις ποτέ πότε θα χρειαστούν. Κάθε μέρα κάποιος πρέπει να τον ετοιμάσει, να τον βοηθήσει να μπει στο αυτοκίνητο, να τον πάει, να τον περιμένει και να τον φέρει πίσω. Πόσα χιλιόμετρα κάνουμε για όλα αυτά δεν μπορώ καν να το υπολογίσω. Αυτό το ξέρουμε μόνο η σύζυγός μου κι εγώ. Ο δίνει κάθε μέρα έναν μεγάλο αγώνα, κι εμείς τον δίνουμε μαζί του. Ένα τέτοιο πρόγραμμα δεν χωράει σε κανένα σταθερό ωράριο εργασίας.

Αναρωτιέμαι ειλικρινά ποιος προσωπικός βοηθός θα δεχτεί να ανεβαίνει κάθε μέρα από την πόλη στ να κάνει με τον όλες αυτές τις διαδρομές και να προσαρμόσει όλη του τη μέρα στο δικό του πρόγραμμα, όπως το κάνω εγώ εδώ και χρόνια. Κι όμως, η ίδια η ΚΥΑ (άρθρο 2) ορίζει τη συνοδεία σε υπηρεσίες υγείας και αποκατάστασης ως προσωπική βοήθεια. Αυτή τη δουλειά την κάνω ήδη κάθε μέρα, απλώς δεν πληρώνεται και δεν μετράει ούτε για ένσημα ούτε για σύνταξη. Για το κράτος το κόστος θα ήταν ακριβώς το ίδιο, όποιος κι αν ήταν ο βοηθός. Η διαφορά είναι ότι ο θα είχε δίπλα του τον άνθρωπο που τον καταλαβαίνει και η οικογένειά μας ένα εισόδημα για να σταθεί στα πόδια της.

Διάβασα την πρόσφατη ανακοίνωσή σας για την άμεση άρση των αποκλεισμών από τον «Προσωπικό Βοηθό», όπου τονίζετε ότι η πρόσβαση στην υπηρεσία πρέπει να βασίζεται στις πραγματικές ανάγκες κάθε ανθρώπου και όχι σε οριζόντια κριτήρια που οδηγούν σε άδικους αποκλεισμούς. Νομίζω ότι η περίπτωση του είναι ένα τέτοιο παράδειγμα, γιατί ο κανόνας με αποκλείει μόνο επειδή είμαι ο πατέρας του, χωρίς να κοιτάζει τι χρειάζεται ο ίδιος ο

Δεν ζητώ να καταργηθεί ο κανόνας. Ζητώ να υπάρχει δυνατότητα εξαίρεσης για περιπτώσεις σαν τη δική μας, και συγκεκριμένα α) να μπορεί ο γονέας να γίνει προσωπικός βοηθός όταν ο ωφελούμενος έχει σοβαρή δυσκολία επικοινωνίας και η Ειδική Επιτροπή Αξιολόγησης κρίνει ότι αυτό είναι προς το συμφέρον του, β) η εξαίρεση για τις ορεινές περιοχές να εξετάζεται ανά κοινότητα και όχι μόνο ανά δήμο, και γ) η πολυετής καθημερινή φροντίδα ενός γονέα να αναγνωρίζεται ως εμπειρία, ώστε ο γονέας να μπορεί να δηλωθεί στο Μητρώο και για την κατηγορία αναπηρίας του παιδιού του και να καλύπτει την προϋπηρεσία ενός έτους που ζητά η ΚΥΑ.

Ξέρω ότι ως δικαστικός συμπαραστάτης είμαι και ο νόμιμος εκπρόσωπος του) και ότι δεν θα ήταν σωστό να υπογράφω και να επιβεβαιώνω ο ίδιος τις δικές μου ώρες. Γι' αυτό προτείνω σε τέτοιες περιπτώσεις το συμφωνητικό και οι ώρες να επιβεβαιώνονται από άλλο πρόσωπο, για παράδειγμα από το εποπτικό συμβούλιο που έχει ήδη ορίσει το δικαστήριο, και να γίνονται όσοι έλεγχοι κρίνει ο Ο.Π.Ε.Κ.Α. Τους δέχομαι όλους χωρίς δεύτερη σκέψη.

Σας παρακαλώ να μεταφέρετε το αίτημά μας στο Υπουργείο και στην Επιτροπή Εποπτείας του προγράμματος, όπου η Ε.Σ.Α.μεΑ. συμμετέχει. Ξέρω ότι δεν είμαστε η μόνη οικογένεια σε αυτή τη θέση. Δεν ζητάμε χάρη, ζητάμε μια δίκαιη και νόμιμη λύση και ένα κράτος που θα σταθεί αρωγός στην οικογένειά μας. Είμαι στη διάθεσή σας για οτιδήποτε χρειαστείτε και θα ήθελα πολύ, αν είναι δυνατόν, να σας εξηγήσω την περίπτωσή μας και από κοντά.

Με εκτίμηση,

Συνημμένα:

1. Απόφαση Μονομελούς Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης για τη δικαστική συμπαράσταση (2025)
2. Γνωμάτευση πιστοποίησης αναπηρίας (Κ.Ε.Π.Α.)
3. Προέγκριση του στο πρόγραμμα
4. Βεβαίωση εγγραφής στο Μητρώο Προσωπικών Βοηθών
5. Βεβαίωση ανεργίας (Δ.ΥΠ.Α.)
6. Πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης
7. Βεβαίωση μόνιμης κατοικίας (Δήμος
8. Βιογραφικό σημείωμα